

Taal voor
allemaal

Lijst met bronnen

Methode Taal voor allemaal®

Januari 2024

De methode Taal voor allemaal

Taal voor allemaal ® is bedacht door professor Xavier Moonen. Xavier Moonen werkte voor zijn pensioen bij de Universiteit van Amsterdam en bij Zuyd Hogeschool in Heerlen. Hij werkt ook als adviseur bij Koraal. Het e-mailadres van Xavier Moonen is: xavier@taalvoorallemaal.com.

Xavier Moonen heeft Taal voor allemaal ® gemaakt met:

- Enid Reichrath
- Karin Cortenbach
- Tessie Wittelings

Het teken ® betekent dat Taal voor allemaal van de makers is. Andere mensen mogen de methode Taal voor allemaal niet zomaar gebruiken. Ze moeten hiervoor toestemming vragen.

De methode Taal voor allemaal

De methode Taal voor allemaal heeft 3 stappen:

1. Schrijven in Taal voor allemaal
2. Afbeeldingen kiezen bij Taal voor allemaal
3. Testen bij Taal voor allemaal

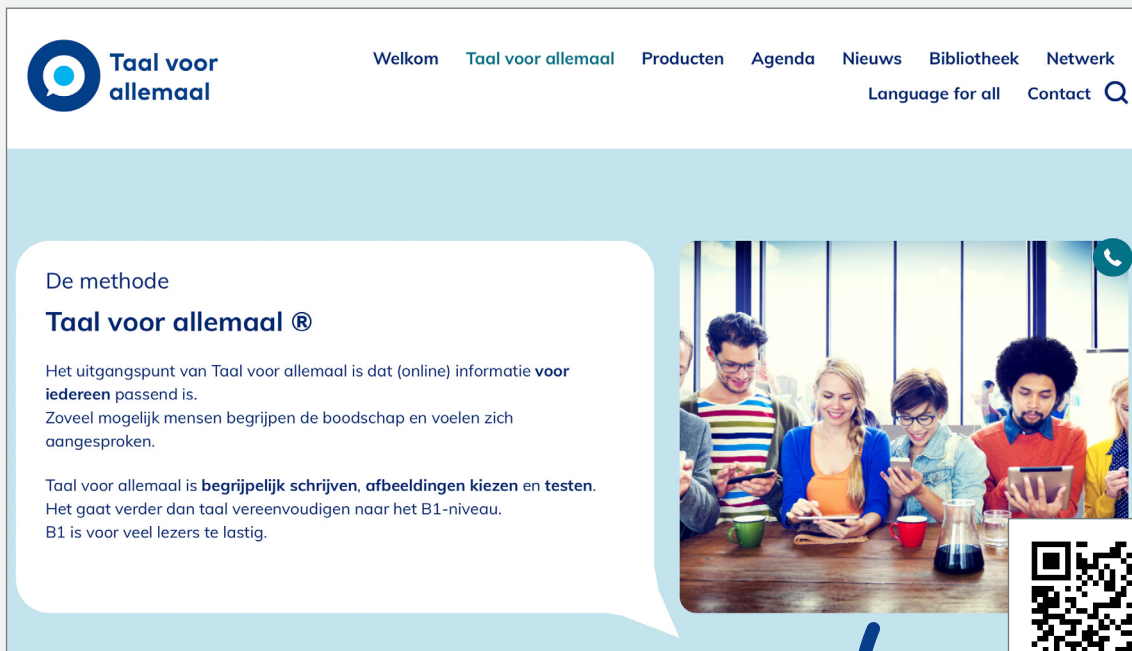
In alle 3 de stappen werk je samen met de lezers.

De methode Taal voor allemaal

Meer informatie

Meer informatie staat op de website: www.taalvoorallemaal.com

Of stuur een e-mail naar: info@taalvoorallemaal.com

The screenshot shows the website header with the logo 'Taal voor allemaal' and navigation links: Welkom, Taal voor allemaal, Producten, Agenda, Nieuws, Bibliotheek, Netwerk, Language for all, and Contact. The main content area features a light blue background with a white speech bubble containing text about the method. To the right of the speech bubble is a photograph of a diverse group of people sitting around a table, looking at their mobile devices. A blue arrow points from the bottom right of the speech bubble towards a QR code.

De methode

Taal voor allemaal ®

Het uitgangspunt van Taal voor allemaal is dat (online) informatie voor **iedereen** passend is. Zoveel mogelijk mensen begrijpen de boodschap en voelen zich aangesproken.

Taal voor allemaal is **begrijpelijk schrijven, afbeeldingen kiezen en testen**. Het gaat verder dan taal vereenvoudigen naar het B1-niveau. B1 is voor veel lezers te lastig.

Scan deze QR code

Onderzoek naar taal

Onderzoek naar taal

De methode Taal voor allemaal gebruikt de uitkomsten van onderzoek.

We doen zelf ook onderzoek.

Zo is onderzoek naar taal de basis van onze richtlijnen in de boekjes voor:

1. Schrijven in Taal voor allemaal (op maat)
2. Afbeeldingen kiezen bij Taal voor allemaal
3. Testen bij Taal voor allemaal: basisboek en test voorbereiden
4. Digitale informatie in Taal voor allemaal

U vindt alle gebruikte onderzoeken en andere bronnen voor de inhoud van onze boekjes in deze lijst met bronnen.

Versie

Dit is versie 1 van de totale lijst met bronnen, gemaakt in januari 2024.

Voorheen stonden de deellijsten achterin eerdere versies van onze boekjes met richtlijnen. Als de lijst wordt bijgewerkt, krijgt deze een nieuwe versie.

Inhoud

Bladzijde

- 8 — Lijst bij Schrijven in Taal voor allemaal/ op maat
- 14 — Lijst bij Afbeeldingen gebruiken bij Taal voor allemaal
- 19 — Lijst bij Testen bij Taal voor allemaal
- 23 — Lijst bij Digitale informatie in Taal voor allemaal

Lijst bij Schrijven in Taal voor allemaal/ op maat

Algemene Rekenkamer (2016.) Aanpak van laaggeletterdheid.

Balken, van, M., Schlatmann, F. & Pander Maat, H. (2021). Are decision aids for all? Time to take care of the millions of low literate. *World Journal of Urology* volume 39, pages 2245–2246.

Bicknese, L. & van der Beek, E. (2021). Taal voor Allemaal - Evaluatie pilot-brieven voor het project “Gratis laptop scholieren”. Gemeente Amsterdam, afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek.

Brown, Z. C., Anicich E.M., Galinsky, A.D. (2020). Compensatory conspicuous communication: Low status increases jargon use. *Organizational behaviour and Human Decision Processes*. Volume 161, November 2020, Pages 274-290.

Bruggen, van der G. (2020). Klare taal in uitspraken. Meer dan stijl alleen. *Nederlands juristenblad*, 2024-2036.

Candussi, K., Frölich, W. (2015). *Leicht Lesen. Der Schlüssel zur Welt*. Böhlau Verlag Wien Köln Weimar.

Chandler, S. B. (2001). Comparing the legibility and comprehension of type size, font selection and rendering technology of onscreen type. Proefschrift. Faculty of the Virginia Polytechnic Institute and State University, Blacksburg, Virginia.

Chinn, D., Homeyard, C. (2016). Easy read and accessible information for people with intellectual disabilities: Is it worth it? A meta-narrative literature review. *Health Expectations*, 1-12.

Conners, F.A. (2003). Reading skills and cognitive abilities of individuals with mental retardation. *International Review of Research in Mental Retardation*, 27, 191-229.

Lijst bij Schrijven in Taal voor allemaal/ op maat

Cozijn, R., Noordman, L. G.M. & Vonk, W. (2011). Propositional integration and world-knowledge inference: Processes in understanding because sentences. *Discourse Processes*, 48(7), 475–500.

Dalemans, R., & Stevens, A. (2020). Stap 6: wat is de hanteerbaarheid van meetinstrumenten. In: S. Beurskens, R. van Peppen, R. Swinkels, H. Vermeulen, & H. Wittink (Eds.). *Metten in de praktijk: stappenplan voor het gebruik van meetinstrumenten in de gezondheidszorg*, 3de herziene druk. Houten: Bohn Stafleu Van loghum.

Dalemans, R., & Stans, S. (2018). Schriftelijk communiceren met mensen die communicatiekwetsbaar zijn: Documenten communicatievriendelijk maken als onderdeel van cliëntparticipatie. Zuyd Hogeschool.

Daghio, M.M., Fattori, G., Ciardullo, A.V. (2006). Assessment of readability and learning of easy-to-read educational health materials designed and written with the help of citizens by means of two non-alternative methods. *Advances in Health Sciences Education* 11, 123-132.

Ensink, Sauer (1994). Popularisering van Vakteksten: Naar een Model voor Herschrijfprincipes. *Toegepaste Taalwetenschap*, Volume 48, Issue 1, Jan; p. 99 – 108.

Europees Referentiekader talen: <http://www.erk.nl>

Fajardo, I., Avila, V., Ferrer, A., Tavares, G., Gómez, M., Hemández, A. (2014). Easy to read texts for students with intellectual disability: linguistic factors affecting comprehension. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities* 27, 212-225.

Land, J.F.H. (2009). Zwakke lezers, sterke teksten? Effecten van tekst- en lezerskenmerken op het tekstbegrip en de tekstwaardering van vmbo-leerlingen. Proefschrift. Universiteit Utrecht.

Lijst bij Schrijven in Taal voor allemaal/ op maat

Langer, Schulz von Thun en Tausch (2010). Hoe bedoelt u? Vakgroep Toegepaste Taalkunde. Noordhoff Uitgevers B.V.. ISBN 9789001706265.

Language Policy Unit (2001). Common European Framework of Reference for Languages, learning, teaching, assessment. Strasbourg.

Malsch, M., Lavender T.J., & Nijboer J.F. (2006). Van kop tot staart. Helpt de motivering bij het begrijpen van schriftelijke strafvonnissen?, *NJB* 2006/287, afl. 7, p. 365-367.

Malsch, M., de Poot, Ch., Verkuylen, M. en Wolters, G. (2004). Hoe helder is de rechter? Leesbaarheid en begrijpelijkheid van strafrechtelijke vonnissen. *NJB* 2004, afl. 22, p. 1112-1117.

McCarthy, M. S., & Mothersbaugh, D. L. (2002). Effects of typographic factors in advertising-based persuasion: A general model and initial empirical tests. *Psychology & Marketing*, 19, 663-691.

Meppelink, C.S. (2016). Designing digital health information in a health literacy context. Amsterdam, Faculty of Social and Behavioural Sciences, Universiteit van Amsterdam.

Moonen, X. (2021). Easy language in the Netherlands. In: Camilla Lindholm. C. & Vanhatalo, U. (eds.): *Handbook of Easy Languages in Europe*. Berlijn: Frank & Timme.

Moonen, X. (2016). Inclusive language: Dutch groundrules for health communication with people with developmental disabilities. *Journal of Intellectual Disability Research*, 60, 7-8, 711.

Nederhoed, P. (2011). *Helder rapporteren*. Bohn Stafleu van Loghum.

Lijst bij Schrijven in Taal voor allemaal/ op maat

Noordman, J. Schulze, L. Roodbeen, R., Boland, G., van Vliet, L.M., van den Muijsenbergh, M. & van Dulmen, S. (2020). Instrumental and affective communication with patients with limited health literacy in the palliative phase of cancer or COPD. BMC Palliative Care, volume 19, article number: 152.

Nordehn, G., Meredith, A., & Bye, L. (2006). A Preliminary Investigation of Barriers to Achieving Patient-Centered Communication with Patients Who Have Stroke-Related Communication Disorders. Topics in Stroke Rehabilitation 13(1), 68-77.

Oppenheimer, D. (2006). Consequences of erudite vernacular utilized irrespective of necessity: Problems with using long words needlessly. Applied Cognitive Psychology 20(2):139 – 156.

Pander Maat, H. & Gravekamp, J. (2022). Kan een tekst te simpel zijn? Hoe lager en hoger opgeleiden oordelen over eenvoudige taal. Tijdschrift voor Taalbeheersing, Volume 44, Issue 2, dec. 2022, p. 62 – 90.

Pharos Expertisecentrum. (g.j.). Checklist Toegankelijke Informatie.
<https://checklisttoegankelijkeinfo.pharos.nl>

Reichrath, E (2018). Het belang van eenvoudige taal voor patiënten met lage taalvaardigheden. Bijdrage voor de syllabus van nascholing Kindergeneeskunde MUMC+; 4 en 5 oktober 2018.

Reichrath, E. (2018). Taal voor allemaal in Maastricht – Fase 4: Testen van de brieven – werkwijze en resultaten. Zuyd Hogeschool/Gemeente Maastricht.

Reichrath E. & Geuzendam, N. (2023). Patiëntinformatie vaak onvoldoende duidelijk. Logeion, Vakblad C, 7.

Lijst bij Schrijven in Taal voor allemaal/ op maat

Reichrath, E., Moonen, X. (2022). Assessing the effects of Language for all. *Nordic Journal of Linguistics*. Volume 45 , Special Issue 2: Easy Language Research, pp. 232 - 248

Reichrath, E., Moonen, X. (2018). Gemeente Maastricht past brieven aan voor mensen met lees- en leerproblemen. Zuyd Hogeschool, Koraal Sittard, Gemeente Maastricht.

Reichrath, E., Moonen, X., Willemsen, F., Nooijens, I. (2021). Zo begrijpelijk dat iedereen wint. *Sociaal Bestek, Tijdschrift voor participatie, inkomen en zorg*; 2021 (1).

Rubin, G. S., Feely, M., Perera, S., Ekstrom, K., & Williamson, E. (2006). The effect of font and line width on reading speed in people with mild to moderate vision loss. *Ophthalmic & Physiological Optics*, 26, 454-554.

Sanders, T., Land, J. & Mulder, G. (2007). Linguistic markers of coherence improve text comprehension in functional contexts. *Information Design Journal* 15(3), 219–235.

Smeets, I. & Albers, C. (2020). Hoe vaak is vaak? Artikel op basis van een wetenschappelijk onderzoek.

<https://neerlandistiek.nl/2021/07/hoe-vaak-is-vaak/>

Soleimani, H., & Elham, M. (2012). The effect of text typographical features on legibility comprehension, and retrieval of EFL learners. *English Language Teaching*, 5, 207-2016.

Soemer, A., Schiefele, U. (2019). Text difficulty, topic interest, and mind wandering during reading. *Learning and instruction*, 61, 12-22.

Steen van der, D. (2016). Begrijpen mensen met een verstandelijke beperking en beperkte taalvaardigheden informatie in inclusieve taal beter dan gebruikelijke informatie? Universiteit van Amsterdam.

Lijst bij Schrijven in Taal voor allemaal/ op maat

Stichting Lezen en Schrijven (2017). Eenvoudige taal voor laaggeletterden.
[https:// www.lezenenschrijven.nl](https://www.lezenenschrijven.nl)

Tavares, G, Fajardo, I. Avila, V, Salmero, L., Ferrer, A. (2015). Who do you refer to? How young students with mild intellectual disability confront anaphoric ambiguities in texts and sentences. *Res. Dev. Disabil.* Mar; 38:108-24

Vandeghinste, Bulté (2019). Linguistic proxies of readability: Comparing easy-to-read and regular newspaper Dutch.
<https://clinjournal.org/clinj/article/view/97>

Velthuijsen, J.W., Schaufeli, M. (2018). Stichting Lezen & Schrijven. Maatschappelijke kosten laaggeletterdheid. Amsterdam: PricewaterhouseCoopers advisory.

Visser, W. , Weij, K. (2009). Schrijven in eenvoudig Nederlands. Bim Media Bv.

Wilson, F.L., Brown, D.L., Stephens-Ferris, M. (2006). Can easy to read immunization information increase knowledge in urban low-income mothers? *Journal of Pediatric Nursing* 21 (1), 4-12.

Zijverden van, R. Scholman, M. & Sanders, T. (2024). Onbepaalde telwoorden als contextuele lijstsignalen: invloed op tekstverwerking en begrip. 24 jan 2024, VIOT.

Zheng, M. Marsh, J.K. Jeffrey, Nickerson, V, Kleinberg, S. (2020). How causal information affects decisions. *Cognitive Research: Principles and Implications* volume 5, Article number: 6.

Lijst bij Afbeeldingen kiezen bij Taal voor allemaal

Brotherstone, H., Miles, A., Robb, K. A., Atkin, W., & Wardle, J. (2006). The impact of illustrations on public understanding of the aim of cancer screening. *Patient Education and Counseling*, 63(3), 328-335.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.pec.2006.03.016>

Chinn, D., Homeyard, C. (2016). Easy read and accessible information for people with intellectual disabilities: Is it worth it? A meta-narrative literature review. *Health Expectations*, 1-12.

Dalemans, R., Helden von-Lenzen, S, Stans, S. (2023). The futility of asking incomprehensible questions: making questionnaires communication-friendly. Chapter in: *Accessibility – Health Literacy- Health Information. Interdisciplinary approaches to an emerging field of communication* (Ed. Ahrens, S. et al.). Frank & Timme, 27-49.

Damman, O. C., Vonk, S. I., Van den Haak, M. J., van Hooijdonk, C. M., & Timmermans, D. R. (2018). The effects of infographics and several quantitative versus qualitative formats for cardiovascular disease risk, including heart age, on people's risk understanding. *Patient Education and Counseling*, 101(8), 1410-1418. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2018.03.015>

Del Re, L., Vaillancourt, R., Villarreal, G., & Pouliot, A. (2016). Pictograms: Can they help patients recall medication safety instructions? *Visible Language*, 50(1), 127- 151.

Folkertsma, J. (2024). *Beeldtaal in de zorg. Een onderzoek naar de rol van afbeeldingen in patiëntenfolders*. Universiteit Utrecht, Hendrikx van der Spek.

Freyhoff, G. Hess, G., Kerr, L., Tronbacke, B., Van Der Veken, K. (1998). *Make it simple. European Easy-to-read Guidelines*. ILSMH European Association.

Gebruiker Centraal. Richtlijnen beeldtaal:

<https://toolkittaal.gebruikercentraal.nl/richtlijnen/tekst-en-beeld-combineren/>

Lijst bij Afbeeldingen kiezen bij Taal voor allemaal

Hamersveld, van B. (2021). Filmpjes over beeldtaal en semiotiek.
Interpretatie: <https://www.youtube.com/watch?v=XgcnJrpLdWo&t=48s>
Soorten tekens: <https://www.youtube.com/watch?v=lxnm5pp7-m0>
Betekenislagen: <https://www.youtube.com/watch?v=j70zqguUAic>

Hooijdonk, van C., van Weelden, L. (2021). Het complete plaatje? Onderzoek naar het gebruik van iconen als middel voor inclusievere gemeentelijke communicatie in Nederland en Vlaanderen, Universiteit Utrecht.

Houts, P. S., Doak, C. C., Doak, L. G., & Loscalzo, M. J. (2006). The role of pictures in improving health communication: A review of research on attention, comprehension, recall, and adherence. *Patient Education and Counseling*, 61(2), 173-190. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2005.05.004>

Inclusion Europe, Lifelong Learning Programme (geen jaartal). Information for all; European standards for making information easy to read and understand.

Karreman, J., Geest, T. van der, Buursink, E. (2006). Accessible website content guidelines for users with intellectual disabilities. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 20, 510-518.

Kerstin, A. (2019): Mit Typografie und Bild barrierefrei kommunizieren. Forschungsstand und Studien. Frank & Timme GmbH Verlag, Berlin; S.48,49.

Klaro (g.j.). Schreiben in Leichte Sprache.

Kleijn, S. (2018). Clozing in on readability: How linguistic features affect and predict text comprehension and on-line processing. Utrecht University.

Kooijmans. R., Dalemans, R., Spek van der, J., Staaks, J., Langdon, P.E. Moonen, X. (submitted). The effect of adding pictures to easy-to-read texts.

Lijst bij Afbeeldingen kiezen bij Taal voor allemaal

Koops van't Jagt, R., de Winter, A. F., Reijneveld, S. A., Hoeks, J. C., & Jansen, C. J. (2016). Development of a communication intervention for older adults with limited health literacy: Photo stories to support doctor–patient communication. *Journal of Health Communication*, 21, 69-82.

<https://doi.org/10.1080/10810730.2016.1193918>

Marra et al. (2006) Use of pictorial aids in medication instructions: A review of the literature *Am J Health, Syst Pharm* Vol 63 Dec 1.

Meppelink, C.S. (2016). Designing digital health information in a health literacy context. Amsterdam, Faculty of Social and Behavioural Sciences, Universiteit van Amsterdam.

Moonen, X. (2016). Inclusive language: Dutch groundrules for health communication with people with developmental disabilities. *Journal of Intellectual Disability Research*, 60, 7-8, 711.

Nusser, L. (2015). Afbeeldingen en voorkennis, de cruciale factoren bij het begrijpen van teksten?

<https://vucolloquium.wordpress.com/2015/06/15/afbeeldingen-en-voorkennis-de-cruciale-factoren-bij-het-begrijpen-van-teksten/>

Pharos Expertisecentrum. (g.j.). Checklist Toegankelijke Informatie.

<https://checklisttoegankelijkeinfo.pharos.nl>

Reijnierse, G., Brugman, B., Droog, E. (2024). Duurzame metaforen?! Effecten van metaforiek op begrijpelijkheid en begrip van metaforische duurzaamheidsconcepten. VIOT-congres, januari 2024.

Rijksoverheid. Beeldkompas. www.beeldkompas.nl en dan met name Tekst en beeld.

Lijst bij Afbeeldingen kiezen bij Taal voor allemaal

Schubbe, D., Scalia, P., Yen, R. W., Saunders, C. H., Cohen, S., Elwyn, G., van den Muijsenbergh, M., & Durand, M. A. (2020). Using pictures to convey health information: A systematic review and meta-analysis of the effects on patient and consumer health behaviors and outcomes. *Patient Education and Counseling*, 103(10), 1935-1960.

<https://doi.org/10.1016/j.pec.2020.04.010>

Sevens, L., Vandeghinste, V., Schuurman, I., Van Eynde, F. (2018). Less is more: A rule-based syntactic simplification module for improved text-to-pictograph translation. *Data & Knowledge Engineering*. Vol 117: 264-289.

Sletvolda, H., Sagmoa., L.A.B., Torheimb, E.A. (2020). Impact of pictograms on medication adherence: A systematic literature review. *Patient Education and Counseling* 103; 1095–1103.

Steen van der, D. (2016). Begrijpen mensen met een verstandelijke beperking en beperkte taalvaardigheden informatie in inclusieve taal beter dan gebruikelijke informatie? Universiteit van Amsterdam.

Stichting Lezen en Schrijven (2017). Eenvoudige taal voor laaggeletterden:

[https:// www.lezenenschrijven.nl](https://www.lezenenschrijven.nl)

Sutherland & Isherwood (2016). The Evidence for Easy Read for People With Intellectual Disabilities: A Systematic Literature Review. *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities*, 13 (4): 297-310.

Weinschenk, S.W. (2020). 100 things every designer needs to know about people.

Lijst bij Afbeeldingen kiezen bij Taal voor allemaal

Wythe, H., Attavar, R., Jones, J., Kelly, J., Palmer, C., Jenkins, L., Dekker, R., Fearn, D., Watkins, S., Hunt, A., Pattison, N. (2024). Evaluating the usefulness of a wordless picture book for adults with intellectual disabilities about the COVID-19 vaccination programme using co-production: The CAREVIS study. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 37:e13203: 1-11. <https://doi.org/10.1111/jar.13203>

Websites:

<https://www.beeldkompas.nl/kennisbank/wat-is-een-icoon>

<https://www.beeldkompas.nl/kennisbank/wat-is-een-illustratie>

Lijst bij Testen bij Taal voor allemaal

Algemene Rekenkamer (2016.) Aanpak van laaggeletterdheid.

Candussi, K., Frölich, W. (2015). Leicht Lesen. Der Schlüssel zur Welt. Böhlau Verlag Wien Köln Weimar.

Chinn, D., Homeyard, C. (2016). Easy read and accessible information for people with intellectual disabilities: Is it worth it? A meta-narrative literature review. Health Expectations, 1-12.

Conners, F.A. (2003). Reading skills and cognitive abilities of individuals with mental retardation. International Review of Research in Mental Retardation, 27, 191-229.

Daghio, M.M., Fattori, G., Ciardullo, A.V. (2006). Assessment of readability and learning of easy-to-read educational health materials designed and written with the help of citizens by means of two non-alternative methods. Advances in Health Sciences Education 11, 123-132.

Dalemans, R., Helden von-Lenzen, S, Stans, S. (2023). The futility of asking incomprehensible questions: making questionnaires communication-friendly. Chapter in: Accessibility – Health Literacy- Health Information. Interdisciplinary approaches to an emerging field of communication (Ed. Ahrens, S. et al.). Frank & Timme, 27-49.

Europees Referentiekader talen: <http://www.erk.nl>

Fajardo, I., Avila, V., Ferrer, A., Tavares, G., Gómez, M., Hemández, A. (2014). Easy to read texts for students with intellectual disability: linguistic factors affecting comprehension. Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities 27, 212-225.

Lijst bij Testen bij Taal voor allemaal

Feitsma, E.M. (2019). Begrijpelijke Taal voor Mensen met Licht Verstandelijke Beperkingen (LVB). Begrijpen jongeren met LVB informatie aangeboden in Taal voor allemaal (Tva) beter dan informatie in oorspronkelijke vorm? Universiteit van Amsterdam. Masterscriptie.

Freyhoff, G. Hess, G., Kerr, L., Tronbacke, B., Van Der Veken, K. (1998). Make it simple. European Easy-to-read Guidelines. ILSMH European Association.

Hurtado, B., Jones, I., Burniston, F. (2014). Is easy read information really easier to read? *Journal of Intellectual Disability Research* 58 (9), 822-829.

Inclusion Europe, Lifelong Learning Programme (geen jaartal). Information for all; European standards for making information easy to read and understand.

Karreman, J., Geest, T. van der, Buursink, E. (2006). Accessible website content guidelines for users with intellectual disabilities. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 20, 510-518.

Klaro. Schreiben in Leichte Sprache.

Kleijn, S. (2018). Clozing in on readability: How linguistic features affect and predict text comprehension and on-line processing. Utrecht University.

Kleijn, S., Pander Maat, H. & Sanders, T. (2019). Cloze testing for comprehension assessment: The HyTeC-cloze. *Language testing*, Vol. 36(4) 553–572. <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0265532219840382>

Kooijmans, R., Mercera, G., Langdon, P. E., & Moonen, X. (2022). The Adaptation of Self-Report Measures to the Needs of People With Intellectual Disabilities: A Systematic Review. *Clinical Psychology: Science and Practice*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/cps0000058>

Lijst bij Testen bij Taal voor allemaal

Meppelink, C.S. (2016). Designing digital health information in a health literacy context. Amsterdam, Faculty of Social and Behavioural Sciences, Universiteit van Amsterdam.

Moonen, X. (2016). Inclusive language: Dutch groundrules for health communication with people with developmental disabilities. *Journal of Intellectual Disability Research*, 60, 7-8, 711.

Muijselaar, m.M.L., Bree, de, E.H., Steenbeek-Planting, E.G. en Jong de, P.F. (g.j.). Samenvatting. Is de cloze-toets een betrouwbare en valide maat voor begrijpend lezen? *Pedagogische studiën*: 418-435.

Pharos Expertisecentrum. (g.j.). Checklist Toegankelijke Informatie.
<https://checklisttoegankelijkeinfo.pharos.nl>

Reichrath, E (2018). Het belang van eenvoudige taal voor patiënten met lage taalvaardigheden. Bijdrage voor de syllabus van nascholing Kindergeneeskunde MUMC+; 4 en 5 oktober 2018.

Reichrath, E. (2018). Taal voor allemaal in Maastricht – Fase 4: Testen van de brieven – werkwijze en resultaten. Zuyd Hogeschool/Gemeente Maastricht.

Reichrath, E., Moonen, X. (2018). Gemeente Maastricht past brieven aan voor mensen met lees- en leerproblemen. Zuyd Hogeschool, Koraal Sittard, Gemeente Maastricht. <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2018-07/Artikel-taal-voor-allemaal.pdf>

Steen van der, D. (2016). Begrijpen mensen met een verstandelijke beperking en beperkte taalvaardigheden informatie in inclusieve taal beter dan gebruikelijke informatie? Universiteit van Amsterdam.

Stichting Lezen en Schrijven (2017). Eenvoudige taal voor laaggeletterden.
<https://www.lezenenschrijven.nl>

Lijst bij Testen bij Taal voor allemaal

Velthuijsen, J.W., Schaufeli, M. (2018). Stichting Lezen & Schrijven. Maatschappelijke kosten laaggeletterdheid. Amsterdam: PricewaterhouseCoopers advisory.

Visser, W. , Weij, K. (2009). Schrijven in eenvoudig Nederlands. Bim Media Bv.

Wilson, F.L., Brown, D.L., Stephens-Ferris, M. (2006). Can easy to read immunization information increase knowledge in urban low-income mothers? *Journal of Pediatric Nursing* 21 (1), 4-12.

Lijst bij Digitale informatie in Taal voor allemaal

Altamura, L., Vargas, C., & Salmerón, L. (2023). Do New Forms of Reading Pay Off? A Meta-Analysis on the Relationship Between Leisure Digital Reading Habits and Text Comprehension. *Review of Educational Research*, 0(0). <https://doi.org/10.3102/00346543231216463>

Anderson, R.C. & Pichert, J. (1978). Recall of previously unrecallable information following a shift in perspective. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 17: 1-12.

Centraal Bureau voor de Statistiek: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/19/nederland-europese-koploper-digitale-vaardigheden>

Berkhout, E., Bosch, N., Koot, P. (2019). Gebruik (en niet-gebruik) van toeslagen in Nederland. Empirische analyse van huurtoeslag en kindgebonden budget. Centraal Planbureau.

Blom, H., Segers, E., Hermans, D., Knoors, H., Verhoeven, L. (2017). Hypertext comprehension of deaf and hard-of-hearing students and students with specific language impairment. *Research in Developmental Disabilities*: 61: 127-137.

Boels, L. Hoogland, K., Jonker, V., Kleine Deters, B., Wijers, M. (2022). Het interpreteren en begrijpen van hedendaagse informatiebronnen. Utrecht: Hogeschool Utrecht, Lectoraat Wiskundig en Analytisch Vermoigen van Professionals, september 2022.

DeStefano, J.-A. LeFevre (2007). Cognitive load in hypertext reading: A review. *Computers in Human Behavior*, 23, 1616–1641.

Deursen, van A.J.A.M. & Helsper, E.J. (2020). Digitale vaardigheden: een onderzoeks- en beleidsagenda. Enschede: Centrum voor digitale inclusie, Universiteit Twente.

Lijst bij Digitale informatie in Taal voor allemaal

DirectResearch (2022). Beeld van de digitale overheid. ServiceNow.
<https://www.servicenow.com/nl/blogs/2022/is-de-digitale-dienstverlening-van-de-nederlandse-overheid-makkelijk-te-gebruiken-door-iedereen.html>

Dopper, den. F. (2007). Effectiever hyperlinken. Frankwatching.
<https://www.frankwatching.com/archive/2007/09/21/effectiever-hyperlinken-vertrouwen-is-te-ontwerpen-3/>

Dyson, M.C. (2004). How physical text layout affects reading from screen. *Behavior and Information Technology*, 23(6): 377-93.

Hyman, I., Boss, S., Wise, B., McKenzie, K., Caggiano, J. (2010). Did you see the unicycling clown? International blindness while walking and talking on a cell phone. *Applied Cognitive Psychology*; DOI:10.1002/ACP.1638.

Kivetz, R., Urminsky, O., Zheng, U. (2006). The goal-gradient hypothesis resurrected: Purchase acceleration, illusory goal progress, and customer retention. *Journal of Marketing Research*, 39: 39-58.

Krug, S. (2005). *Don't make me think!* Berkeley, CA: New Riders.

Loschky, L.C., Szaffarczyk, S., Beugnet, C., Youn, M.E., Boucart, M. (2019). The contributions of central and peripheral vision to scene-gist recognition with a 180 degree visual field. *Journal of Vision*, 19(5).

Meecham, E. (2022). Seven simple steps to better accessibility and inclusion. Write.
<https://write.co.nz/seven-simple-steps-to-better-accessibility-and-inclusion/>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. Wat is digitale toegankelijkheid.
<https://www.digit toegankelijk.nl/aanpak/wat-is-digitale-toegankelijkheid>

Lijst bij Digitale informatie in Taal voor allemaal

Nielsen, J. (2005). Lower-Literacy Users: writing for a broad consumer Audience. Nielsen Norman Group.

Non, M., Dinkova, M. (2021). Aanzienlijk deel beroepsbevolking kampt met lage digitale vaardigheden. Centraal Planbureau, ESB.

Paige, S.R., Black, D.R., Mattson, M., Coster, D.C., Stellefson, M. (2019). Plain language to communicate Physical Activity information. A Website content Analysis. Health Promotion Practice. 20(3): 363-371.

Pharos Expertisecentrum. (g.j.). Checklist Toegankelijke Informatie.
<https://checklisttoegankelijkeinfo.pharos.nl>

Roze, M. (2023). De regels van Roze.. en al het ander wat je moet weten over online schrijven. Merel Roze.

Schmutz, S., Sondereger, A., Sauyer, J. (2018). Effects of accessible website design on nondisabled users: age and device as moderating factors. Ergonomics; 61(5):697-709.

Schmutz, S., Sondereger, A., Sauyer, J. (2019); Easy-to-read language in disability-friendly web sites: Effects on nondisabled users; Applied Ergonomics 74: 97-106.

Segers, E. (2021). Begrijpend lezen van hypermedia. Tijdschrift Taal, jaargang 7, nummer 10.

Sillence, E., Briggs, P., Fishwick, L., Harris, P. (2004). Trust and mistrust of online health sites. CHI'04 Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computer Systems. New York: ACM.

Stichting Appt: www.appt.nl

Lijst bij Digitale informatie in Taal voor allemaal

Strizver, I. (2018). Legibility and Readability: What's the Difference?
<https://creativepro.com/legibility-and-readability-whats-the-difference/>

Taylor, P. (2021). 5 reasons why FAQ pages deliver a bad user experience. The University of Edinburgh. <https://blogs.ed.ac.uk/future-student-experience/5-reasons-why-faq-pages-deliver-a-bad-user-experience/>

Universiteit van Amsterdam (2022). Hoe digitaal vaardig zijn wij Nederlanders? <https://www.uva.nl/shared-content/faculteiten/nl/faculteit-der-maatschappij-en-gedragwetenschappen/nieuws/2022/05/hoe-digitaal-vaardig-zijn-wij-nederlanders.html?origin=WEZySme2RfOAS6ps-boF29g>

Verhue, D. & Damhuis, E. (2020). Wensen en waardering van overheidsdienstverlening. Een onderzoek onder burgers en ondernemers, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bijlage 1 bij onderzoeksrapport Oordeel Burgers en Bedrijven over Overheidsdienstverlening 2020. Kantar.

Vries, de, D.A., Piotrowski, J.T., Vreese, de, C.H. (2022). Resultaten Onderzoek Digitale Competenties (DIGCOM). Amsterdam School of Communication Research, Universiteit van Amsterdam.

W3C:
<https://www.w3.org/Consortium/>

WCAG:
<https://wcag.nl> en <https://wcag.nl/wcag-2-2/>
<https://wcag.nl/kennis/wet-en-regels/>
<https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>
<https://digitaaltoegankelijk.nl/nieuws/wat-is-er-nieuw-in-de-wcag-2-2/#2.4.11>
<https://stuurlui.nl/wcag-2-2-webrichtlijnen-gids/>

Lijst bij Digitale informatie in Taal voor allemaal

Weinschenk, S,W. (2020). 100 things every designer needs to know about people. Peachpit Press.

**Taal voor
allemaal**